UCHWAŁA NR XXXIII/723/21
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 25 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 176 pkt 1) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.)

Rada Miasta Katowice
uchwala:

§ 1. Przyjąć „Gminny program wspierania rodziny na lata 2021-2023” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr XXXIII/723/21
Rady Miasta Katowice
z dnia 25 marca 2021 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021-2023

Spis treści

I. Wstęp 3

1. Podstawy prawne i założenia programu 3
2. Wykaz skrótów i pojęć wykorzystanych w programie 4

II. Adresaci Programu 4

III. Diagnoza 5

1. Charakterystyka społeczno-demograficzna katowickich rodzin 5
2. Oferta instytucjonalna miasta w zakresie wychowania, edukacji i rozwijania zainteresowań 6
3. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy społecznej 9
4. Wsparcie specjalistyczne dla rodzin 11
5. Wsparcie materialne dla rodzin 12
6. Wnioski i rekomendacje 14
7. Cele programu i planowane do realizacji przedsięwzięcia 16

Priorytet 1: Wspieranie funkcjonowania rodziny 16

Priorytet 2: Wspieranie edukacji, rozwoju dzieci i młodzieży, organizacja wolnego czasu 17

Priorytet 3: Wspieranie funkcjonowania rodzin ze specyficznymi trudnościami, stanowiącymi zagrożenia rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci 19

Priorytet 4: Przeciwdziałanie ubóstwu rodzin z dziećmi i zabezpieczenie socjalne 19

8. Monitoring i ewaluacja 20
9. Źródła finansowania programu 21

Gminny program wspierania rodziny na lata 2021-2023

I. Wstęp

Gminny program wspierania rodziny dla miasta Katowice na lata 2021-2023 stanowi kontynuację programu realizowanego w latach 2018-2020 i wynika z potrzeby podnoszenia jakości funkcjonowania systemu wspierania rodziny oraz podejmowania zintegrowanych działań wspierających dziecko i rodzinę, zmierzających do deinstytucjonalizacji, głównie poprzez utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej.

1. Podstawy prawne i założenia programu

Instytucja rodziny jest regulowana przez wiele aktów prawnych zarówno w Polsce, jak i w prawie międzynarodowym. Podstawowym aktem prawnym w Polsce jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, której art. 16 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawy prawne niniejszego opracowania stanowią:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz.U. 2020 r., poz. 1359),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2020 r., poz. 1327),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. 2019 r., poz. 2407 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. 2020 r., poz. 111 ze zm.),
- ustawa z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.).

Gminny program wspierania rodziny stanowi realizację dyspozycji ustawowej wskazanej w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, artykuł 176, pkt 1, który stanowi, iż: „do zadań własnych gminy należy: opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, (...)".

Ponadto na mocy art. 3 ust. 1 ww. ustawy, obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej, które realizują go m.in. we współpracy ze środowiskiem lokalnym, instytucjami oświatowymi, organizacjami społecznymi. Wspieranie rodziny, zgodnie z ww. aktem prawnym, polegać ma głównie na prowadzeniu pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, również poprzez takie działania jak prowadzenie placówek wsparcia dziennego. Praca z rodziną odbywa się w formie pracy socjalnej, asysty rodzinnej, poradnictwa specjalistycznego, terapii, mediacji, pomocy prawnej, a także poprzez organizowanie grup wsparcia.

Niniejszy program wpisuje się w Wojewódzki Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim na lata 2016-2020 (Cel główny: Efektywny system wspierania rodziny i pieczy zastępczej w województwie śląskim, obszar I: Rodzina w kryzysie, Cel szczegółowy 1: Wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji), jest zgodny z zapisami Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030. Rodzinom dedykowany jest tam cel strategiczny 1, tj. Aktywna polityka prorodzinna. Wspieranie właściwego funkcjonowania rodziny, zapewniającej prawidłowy rozwój i opiekę wszystkim jej członkom, zwłaszcza osobom zależnym. Ponadto program wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 i jest zgodny z celem strategicznym 2 „Poprawa warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny".

2. Wykaz skrótów i pojęć wykorzystanych w programie

CRS	Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi
CUW	Centrum Usług Wspólnych
Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	Galeria Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych
GUS	Główny Urząd Statystyczny
MBP w Katowicach	Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
OIK	Ośrodek Interwencji Kryzysowej
PWD	placówka wsparcia dziennego
RM	Rada Miasta Katowice
ŚTLiA „Ateneum"	Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum"
TBS	Katowickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.
UM	Urząd Miasta Katowice
USC	Urząd Stanu Cywilnego
WEIS	Wydział Edukacji i Sportu
WI	Wydział Informatyki
WK	Wydział Kultury
WOIZ	Wydział Organizacji i Zarządzania
WPS	Wydział Polityki Społecznej

Tabela 1 Wykaz skrótów wykorzystanych w programie

II. Adresaci Programu

Adresatami programu są katowickie rodziny, a w szczególności:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- rodziny wielopokoleniowe,
- rodziny wielodzietne,
- rodziny niepełne,
- rodziny z dziećmi, wymagającymi opieki w żłobkach i przedszkolach,
- rodziny z dziećmi o niskich dochodach,
- rodziny z dziećmi dotknięte przemocą, uzależnieniami, korzystające ze wsparcia.

Wskazując adresatów programu, należy zaznaczyć, iż zachodzący w ostatnich latach dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy Katowic, ma duży wpływ na aktualną sytuację i poziom życia katowickich rodzin oraz wzrost jakości życia w mieście i dostęp do bogatego zaplecza instytucjonalnego.

Katowice to miasto przyjazne rodzinom. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom katowickich rodzin oraz doceniając ich wkład w wychowanie młodego pokolenia katowiczan władze miasta prowadzą wiele działań, które mają stwarzać w mieście optymalne warunki do mieszkania, pracy, wypoczynku czy też edukacji dzieci, m.in.:

- budowa trzech basenów sportowych ze strefami rekreacyjnymi, dzięki temu większość mieszkańców Katowic będzie miała dostęp do pływalni w odległości nie większej niż kilka kilometrów,
- wspieranie młodych rodziców poprzez tworzenie nowych miejsc w żłobkach,
- przekazywanie rodzinom nowych mieszkań – komunalnych, w formule TBS, czy też w programie „Mieszkanie za remont" (planuje się, że wkrótce ruszy budowa blisko 1 000 mieszkań w ramach rządowego projektu „Mieszkanie Plus"),

- w ramach programu „Katowicka Karta Mieszkańca” - zapewnienie rodzinom zameldowanym na pobyt stały w Katowicach, jak również rodzinom zameldowanym na pobyt czasowy i rozliczającym w Katowicach podatek od osób fizycznych, zniżek, m.in. na baseny i siłownie miejskie, koncerty i wystawy, spektakle teatralne dla najmłodszych,
- w ramach Budżetu Obywatelskiego powstają m.in. nowe place zabaw, siłownie „pod chmurką”.

III. Diagnoza

1. Charakterystyka społeczno-demograficzna katowickich rodzin

Według danych GUS liczba mieszkańców Katowic na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 292,2 tys. osób. W ujęciu rocznym liczba ludności zmalała o 2 310 osób.

Prognoza ludności na lata 2020-2050 wg płci

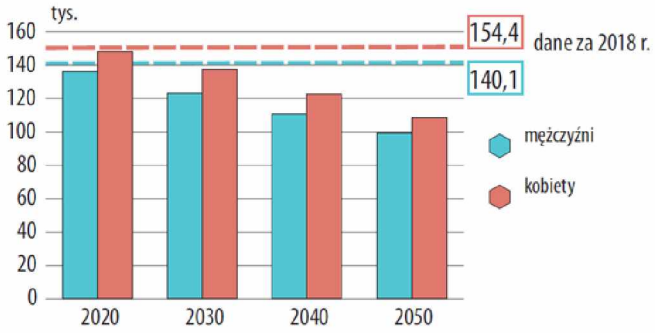

Wykres 1 Prognoza ludności na lata 2020-2050 wg płci, stan w dniu 31.12.2018 r., *Źródło: „Statystyczny portret stolicy województwa w 2018 r.”, raport Urzędu Statystycznego w Katowicach, Katowice 2019 r., s. 11*

Prognoza ludności, która została opracowana aż do 2050 r. pokazuje znaczny spadek liczy ludności Katowic w odniesieniu do 2018 r. Wg prognozy do 2030 r. liczba ludności zmniejszy się o 33,5 tys., a do 2050 r. o 86,4 tys. osób[1].

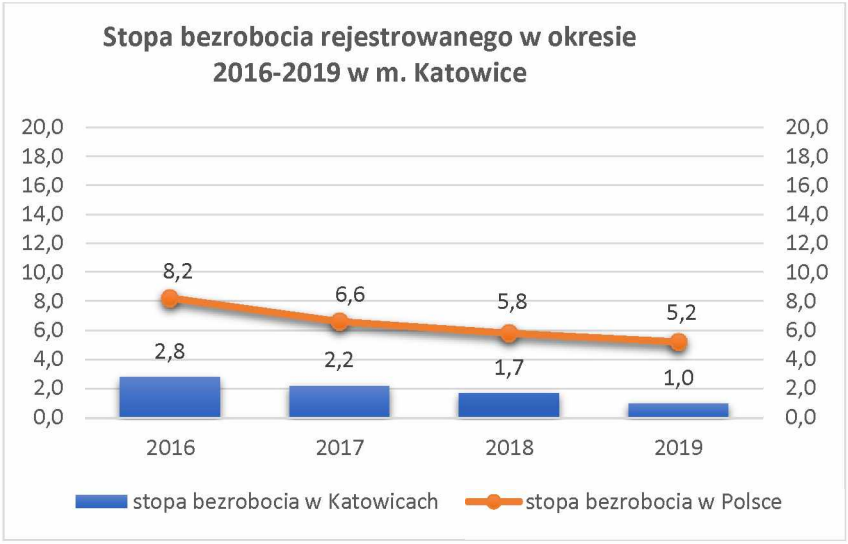

Wykres 2 Stopa bezrobocia w okresie 2016-2019,
Źródło Bank danych lokalnych, bdl.stat.gov.pl

[1] „Statystyczny portret stolicy województwa w 2018 r.”, raport Urzędu Statystycznego w Katowicach, Katowice 2019 r., s. 11
https://katowice.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/foldery/katowice-statystyczny-portret-stolicy-wojewodztwa-w-2018-r-,7,1.html

2. Oferta instytucjonalna miasta w zakresie wychowania, edukacji i rozwijania zainteresowań

Zaplecze instytucjonalne Katowic stanowi zarówno baza edukacyjna, opiekuńcza, jak i instytucjonalna i pozarządowa oferta placówek wspierających. Oferta w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności obejmuje, m.in. pomoc pracownika socjalnego (praca socjalna), asystenta rodziny, placówek wsparcia dziennego (w formie świetlic, klubów młodzieżowych, kół zainteresowań, pracy podwórkowej) różnorodnych form specjalistycznego, kompleksowego poradnictwa – psychologicznego, pedagogicznego, prawnego. Ponadto praca z rodziną prowadzona jest w formie terapii indywidualnej i rodzin, treningów umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Wzmocnienie potencjału rodziny odbywa się także poprzez dążenie do współpracy pomiędzy rodzinami, wymiany doświadczeń, tworzenia grup wsparcia.

Baza placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w mieście Katowice

typ placówki		liczba placówek	liczba miejsc
placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe, w tym:		19	517+[2]
w formie specjalistycznej	świetlice specjalistyczne	7	287
	kluby specjalistyczne	2	40
w formie opiekuńczej	świetlice opiekuńcze	4	100
	koła zainteresowań	2	90
w formie pracy podwórkowej		3	brak określonego maksymalnego limitu
placówki wsparcia dziennego, prowadzone przez MOPS Katowice, w tym		8	184
w formie specjalistycznej	świetlice specjalistyczne	5	146
	kluby specjalistyczne	3	38

Tabela 2 Placówki wsparcia dziennego,
Źródło: sprawozdanie z działalności MOPS w Katowicach za rok 2019.

Na dzień 1 czerwca 2020 r. na terenie miasta zarejestrowanych było 36 niepublicznych placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz Żłobek Miejski z 13 oddziałami, które łącznie posiadały 2 369 miejsc dla dzieci w żłobkach publicznych i niepublicznych oraz w klubach dziecięcych. Miasto Katowice wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu mieszkańców stale zwiększa bazę miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez zwiększanie ilości miejsc w Żłobku Miejskim oraz dotowanie większej liczby miejsc opieki w żłobkach niepublicznych. [3]

typ placówki		liczba placówek	liczba miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
żłobek miejski z oddziałami		13	949
żłobki niepubliczne		34	1 383
Kluby dziecięce niepubliczne		2	37
dotacja dla żłobków niepublicznych	żłobki objęte dotacją	30	1 237
	żłobki nie objęte dotacją	4	138

Tabela 3 Placówki opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 działające w mieście Katowice
Źródło: dane WPS

W Katowicach funkcjonuje 37 placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym 34 żłobki niepubliczne, 2 kluby dziecięce oraz 1 żłobek miejski liczący 13 oddziałów, zlokalizowanych w różnych dzielnicach Katowic. Opłata rodzica za Żłobek Miejski wynosi 150,00 zł miesięcznie na 1 dziecko, a w przypadku rodzeństwa po 75,00 zł i jest jedną z najniższych w kraju. Niezależnie od prac związanych z tworzeniem nowych miejsc opieki żłobkowej w strukturach Żłobka Miejskiego, Katowice dotują miejsca

[2] Z uwagi na brak określonego limitu uczestników wsparcia w formie pracy podwórkowej, suma wszystkich miejsc wsparcia dziennego wynosi ponad 517 (517+).
[3] Źródło: dane Wydziału Polityki Społecznej

opieki żłobkowej w istniejących na terenie miasta placówkach niepublicznych. Na dzień 1 czerwca 2020 r. zarejestrowanych było 30 żłobków niepublicznych, uprawnionych do otrzymania dotacji celowej (miesięczna kwota dotacji na 1 dziecko wynosiła 600 zł).

W roku szkolnym 2020/2021 na terenie miasta Katowice działa 61 samodzielnych przedszkoli, oraz 18 przedszkoli w zespołach szkolno-przedszkolnych i zespołach szkół i placówek, w tym 1 przedszkolne specjalne, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice. Wychowaniem przedszkolnym objętych zostało 7 435 wychowanków, uczęszczających do 330 oddziałów przedszkolnych, w tym 16 wychowanków w przedszkolu specjalnym. Ponadto 235 dzieci uczęszcza do 11 oddziałów przedszkolnych, funkcjonujących w szkołach podstawowych, w tym 1 oddział przedszkolny w szkole przyszpitalnej. Łącznie wychowaniem przedszkolnym objęto 7 670 dzieci, co stanowi 77,13% dzieci w wieku od 3 do 6 lat, zameldowanych na pobyt stały lub czasowy w mieście Katowice.

Miasto jest organem prowadzącym dla 46 szkół podstawowych ogólnodostępnych. W zdecydowanej większości szkół podstawowych działają stołówki szkolne. W roku szkolnym 2020/2021 do szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Katowice, uczęszcza 16 770 uczniów w 825 oddziałach. Na terenie miasta Katowice funkcjonują 32 jednostki organizujące szkolnictwo ponadpodstawowe:
- 18 liceów ogólnokształcących, w tym: 1 liceum z oddziałami integracyjnymi, 1 liceum dla dorosłych, 1 liceum specjalne dla niesłyszących i słabo słyszących, 1 liceum ogólnokształcące w zespole szkół przyszpitalnych,
- 18 techników, w tym: 1 technikum z oddziałami specjalnymi, 1 technikum specjalne dla niesłyszących i słabo słyszących,
- 12 branżowych szkół I stopnia, w tym: 2 branżowe szkoły I stopnia specjalne, z czego 1 dla niesłyszących i słabo słyszących,
- 9 branżowych szkół II stopnia, w tym: 1 z oddziałami specjalnymi,
- 1 szkoła przysposabiająca do pracy,
- 9 szkół policealnych, w tym: 1 dla niesłyszących i słabo słyszących.

Do szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2020/2021 uczęszcza 11 271 uczniów pobierając naukę w 458 oddziałach, w tym: do szkół specjalnych 198 uczniów, uczących się w 37 oddziałach oraz 10 uczniów w 3 oddziałach szkół policealnych.

W zakresie szkolnictwa specjalnego na terenie miasta Katowice funkcjonują w roku szkolnym 2020/2021 - 3 zespoły szkół specjalnych oraz 6 szkół podstawowych specjalnych. W szkołach podstawowych i ponadpodstawowych specjalnych oraz w szkołach ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi, z oddziałami integracyjnymi, utworzonych zostało 307 oddziałów specjalnych, integracyjnych, do których uczęszcza 3 372 uczniów.

Miasto Katowice prowadzi 15 jednostek z oddziałami integracyjnymi, w tym:
- 8 przedszkoli,
- 8 szkół podstawowych,
- 1 liceum ogólnokształcące. [4]

Na terenie miasta Katowice funkcjonują także miejskie instytucje kultury. Z zajęć **Miejskich Domów Kultury** (MDK „Ligota", MDK „Południe", MDK „Szopienice-Giszowiec", MDK „Bogucice – Zawodzie", MDK „Koszutka") w ramach „Akcji zima w mieście 2021" planowane są gry i zabawy integracyjne, warsztaty: plastyczne, teatralne, wokalne, naukowe, zajęcia ruchowe, gry i zabawy edukacyjne, koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia: komputerowe, sportowe, integracyjne, projekcje filmów. Poza zajęciami stacjonarnymi organizowanymi w siedzibach MDK dzieci będą miały możliwość wzięcia udziału w zorganizowanych wyjściach np. do kina czy skansenu. Ewentualne zajęcia online. Szacowana liczba uczestników: 1 500 osób, liczba zajęć 127.

Natomiast w ramach „Akcji lato w mieście 2021" planowane są zajęcia świetlicowe, warsztaty: plastyczne, ogrodnicze, regionalne, muzyczne, wokalne, taneczne, integracyjne, ruchowe, modelarskie, teatralne, komputerowe, kulinarne, językowe czy sportowe. Dodatkowymi atrakcjami dla dzieci będą: projekcje filmów, spotkania z ciekawymi ludźmi np. policjantami, strażakami. Będą organizowane wycieczki

[4] Źródło: dane Wydziału Edukacji i Sportu UM Katowice wg stanu na dzień 11.09.2020 r.

m.in.: do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie, kin, teatrów itp. Ponadto w Amfiteatrze Zadole organizowane będą dla dzieci spektakle teatralne lub przedstawienia interaktywne oraz warsztaty artystyczne. Szacowana liczba uczestników: 6 000 osób, liczba zajęć 350.

Galeria Sztuki Współczesnej BWA - w ramach „Akcji zima w mieście 2021" organizuje dla dzieci bezpłatne zajęcia plastyczne – warsztaty ekspresji twórczej oraz bezpłatne zwiedzanie bieżących wystaw w ramach.
Szacowana liczba uczestników: 50 osób, liczba zajęć 5.

Natomiast w ramach „Akcji lato w mieście 2021" organizuje dla dzieci bezpłatne zajęcia plastyczne – warsztaty ekspresji twórczej, bezpłatne warsztaty i akcje artystyczne w ramach projektu „DO SZTUKI GOTOWI START!", bezpłatne zwiedzanie bieżących wystaw w ramach akcji.
Szacowana liczba uczestników: 400 osób, liczba zajęć 30.

W ramach akcji Ferie z Książką **Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach** planuje zorganizować następujące formy zajęć dla dzieci (w trybie online): warsztaty artystyczno-literackie, zajęcia literackie, interaktywne czytanie, wyzwania czytelnicze, gry literackie, foto-lekcje, wirtualne wystawy, konkursy, quizy i zagadki literackie, zabawy interaktywne, książkowe „polecajki".
Szacowana liczba uczestników: 20 000 (wirtualnych odwiedzin), liczba zajęć 200.

W ramach akcji „Lato z Książką" Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach planuje zorganizować następujące formy zajęć dla dzieci: spotkania autorskie, warsztaty artystyczno-literackie, zajęcia ruchowe, turnieje gier planszowych, spacery miejskie, wyjścia do kina, zajęcia muzyczne.
Szacowana liczba uczestników: 800 osób, liczba zajęć 500.

W ramach „Akcji zima w mieście 2021" zorganizowane zostaną zajęcia plastyczne, graficzne, teatralne połączone ze zwiedzaniem wystaw stałych lub czasowych w **Muzeum Historii Katowic** i jego oddziałach. Szacowana liczba osób 267, liczba zajęć 31.

Natomiast w ramach „Akcji lato w mieście 2021" zaplanowano zajęcia plastyczne, graficzne, teatralne połączone ze zwiedzaniem wystaw stałych lub czasowych w Muzeum i jego oddziałach.
Szacowana liczba osób 800, liczba zajęć 40.

Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek w ramach „Akcji zima w mieście 2021" planuje zorganizować:

- Zajęcia muzyczne ze Zdzisławem Smucerowiczem „Zimowe melodie i melodyjki". Zajęcia w formie zdalnych warsztatów (prowadzonych za pośrednictwem profilu Facebook i YouTube KMO) dla młodych uczestników, którzy pod kierunkiem edukatora muzycznego Zdzisława Smucerowicza poznają muzykę jako przestrzeń zabawy, ale i samorozwoju.
  Szacowana liczba wydarzeń: 7, liczba uczestników: 150 osób (szacunkowy zasięg pojedynczego filmu wśród indywidualnych użytkowników).
- Koncert edukacyjny online: Portrety Kompozytorów Polskich. Koncert w formie rejestracji wideo, transmitowanej za pośrednictwem profilu Facebook i YouTube KMO, przybliżający postać jednego z najwybitniejszych współczesnych polskich kompozytorów, Witolda Lutosławskiego.
- Audycje dla przedszkolaków online. Dwa filmy, które w atrakcyjny wizualnie i przystępny sposób przybliżają najmłodszym tajemnice muzyki pod hasłem „Bajkowe opowieści instrumentów". Filmy „Mysz, która chciała być lwem" - autorstwa Rachel Bright oraz „Żyrafy nie umieją tańczyć" autorstwa Giles Andreae zostaną zaprezentowane za pośrednictwem profilu Facebook i YouTube KMO. W warstwie muzycznej składać się na nie będą własne improwizacje i piosenki oraz nawiązania do utworów: symfonii L. van Beethovena, sonat W. A. Mozarta, Koncertów fortepianowych E. Griega i R. Schumanna, preludiów G. Gershwina, Bolero M. Ravela.

W ramach „Akcji lato w mieście 2021" planowane są warsztaty letnie Future Artist skierowane do dzieci spędzających wakacje na Śląsku. Formuła zajęć opiera się na zapoznaniu dziecka i młodego człowieka z wybitnymi postaciami sztuki światowej i ich dorobkiem artystycznym oraz warsztatem. Ponadto planowane są Muzyczne Półkolonie – jest to letnia propozycja warsztatowa Zdzisława Smucerowicza, która w przyjazny i atrakcyjny sposób zachęca dzieci i młodzież do zgłębiania bogactwa muzycznego świata. W trakcie spotkań

uczestnicy poznają zróżnicowaną i różnorodną kulturę muzyczną wybranych Miast Muzyki UNESCO, bawią się w muzyczne quizy, ćwiczą umiejętności rytmiczne, wspólnie śpiewają, grają i wymyślają piosenki.

W **Śląskim Teatrze Lalki i Aktora "Ateneum"** w ramach „Akcji zima w mieście 2021" będą zorganizowane następujące formy zajęć dla dzieci: warsztaty online, cykliczne dla dzieci indywidualnych, warsztaty online, dla grup zorganizowanych.
Łącznie będzie zorganizowanych 9 zajęć, w których weźmie udział ok. 70 dzieci.

Natomiast w ramach „Akcji lato w mieście 2021" będą zorganizowane następujące formy zajęć dla dzieci: zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne, wystawa lalek.
Łącznie będzie zorganizowanych 50 zajęć, w których weźmie udział ok. 30 dzieci.

Wsparcie dla rodzin w ramach programów realizowanych w mieście Katowice

W mieście realizowane są: program rządowy „Karta Dużej Rodziny" oraz programy miejskie, tj. „Katowicka Karta Mieszkańca".

Program ogólnopolskiej **Karty Dużej Rodziny** to funkcjonujący od 16 czerwca 2014 r. system zniżek dla rodzin wielodzietnych. O przyznanie Karty mogą ubiegać się rodziny, które obecnie utrzymują lub kiedykolwiek miały na utrzymaniu co najmniej trójkę dzieci (dotyczy to również rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka). Karta przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, zgodnie z jego miejscem zamieszkania, niezależnie od dochodu.

W 2019 roku w mieście Katowice wydanych zostało: 4 005 Kart w formie tradycyjnej (plastikowej), 2 282 Karty w formie elektronicznej oraz 2 241 Karty w obu tych formach.

W 2019 roku liczba złożonych wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny dla osób, które obecnie mają na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci wyniosła 378, natomiast liczba wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców (osoby, które kiedyś miały na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci) wyniosła 1 207. Na podstawie Karty Dużej Rodziny członkowie rodzin korzystają z 20% zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W drugiej połowie 2020 roku wprowadzony został na terenie miasta Katowice program pn. „Katowicka Karta Mieszkańca". Program ten jest elementem polityki promocyjnej i społecznej realizowanej przez miasto Katowice.

Katowicka Karta Mieszkańca wydawana jest bezpłatnie zarówno dla mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w Katowicach, jak zameldowanych na pobyt czasowy i rozliczających w Katowicach podatek dochodowy od osób fizycznych, osób przebywających w katowickich placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w wieku do 18. roku życia), wychowawców i dyrektorów tych placówek, jak i osób spoza Katowic, rozliczających w naszym mieście swoje podatki.

Program „Katowicka Karta Mieszkańca" ma na celu m.in. poprawę warunków i jakości życia mieszkańców poprzez ułatwienie im dostępu do dóbr kultury, sportu i rekreacji, jak również zachęcenie zarówno mieszkańców, jak i osób spoza Katowic, do meldowania się w mieście i płacenia tu podatków.

Zniżki dla posiadaczy Katowickiej Karty Mieszkańca uwzględniane są m.in. w miejskich instytucjach kultury i sportu, jak również na miejskich basenach i siłowniach, a w kolejnym etapie: w Obszarze Płatnego Parkowania, jak również podmiotów prywatnych prowadzących działalność gospodarczą.

3. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy społecznej

Gminny program wspierania rodziny jest adresowany w szczególności do rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, doświadczanych przez większość rodzin z dziećmi, z uwagi na naturalne fazy rozwoju rodziny. W większości rodzin takie problemy rozwiązywane są samodzielnie, z wykorzystaniem własnych możliwości i zasobów lub powszechnie dostępnych usług i instytucji. Program skierowany jest w szczególności do tych rodzin, które z racji doświadczanych problemów przekraczających dostępne zasoby, nie są w stanie samodzielnie wypełniać funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci. Ze względu na rodzaj oraz obszar trudności, towarzyszących tym rodzinom, istnieje ryzyko doświadczenia przez nie wykluczenia społecznego, czyli sytuacji uniemożliwiającej lub utrudniającej prawidłowe funkcjonowanie i pełnienie przez członków rodziny właściwych ról społecznych oraz uczestnictwo w życiu społecznym. Sytuacja taka może stwarzać zagrożenie przenoszenia statusu osoby

wykluczonej na kolejne generacje. Przezwyciężenie sytuacji trudnej jest często poza zasięgiem rodzin, które znalazły się w tej sytuacji. Istnieje więc potrzeba ich wsparcia przez instytucje odpowiedzialne za organizację opieki nad dzieckiem i rodziną.

Najważniejsze powody korzystania z pomocy MOPS przez rodziny w latach 2016-2019, liczebnie strukturyzują się następująco:

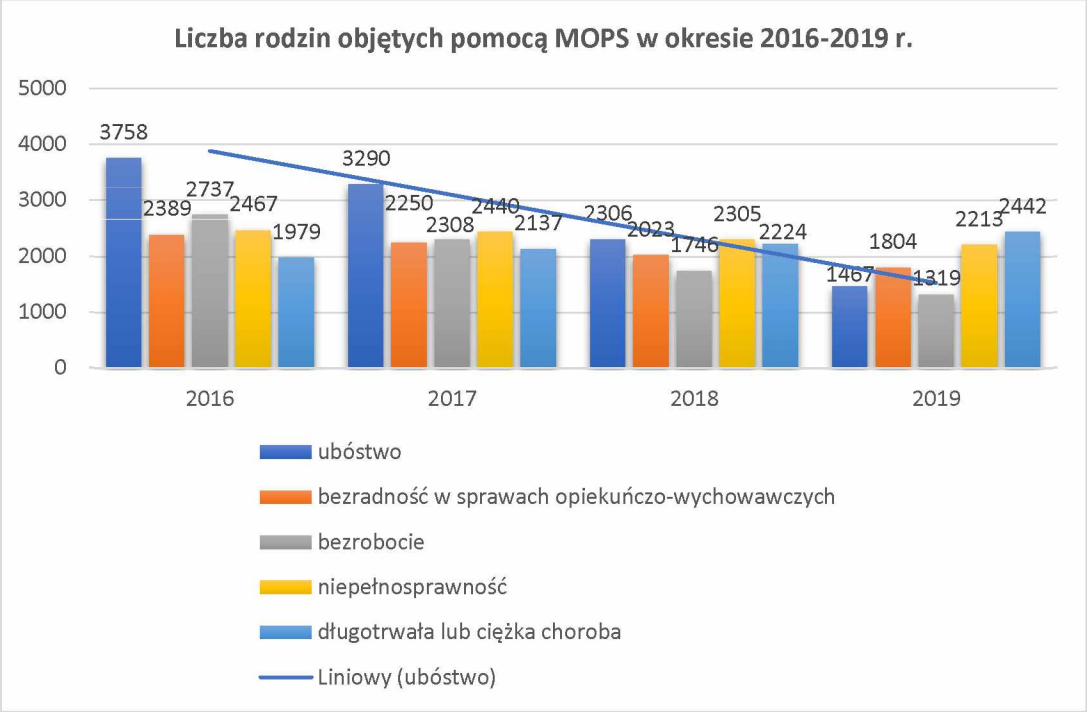

Wykres 3 Liczba rodzin objętych pomocą MOPS w okresie 2016-2019,
Źródło: sprawozdania z działalności MOPS w Katowicach z lat 2016-2019

Dane powyższe wskazują, iż w poprzednim roku zmieniła się główna przyczyna zgłaszania rodzin się po pomoc MOPS. W latach 2016-2018 było to ubóstwo rodzin, natomiast w roku 2019 problem ten znalazł się na trzecim miejscu. Głównym powodem zgłaszania się rodzin do MOPS Katowice stała się długotrwała lub ciężka choroba, a zaraz po niej niepełnosprawność.

Struktura rodzin otrzymujących wsparcie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej

Najwięcej rodzin, które korzystają z pomocy społecznej MOPS w Katowicach, stanowią rodziny z 1 lub 2 dzieci. Rodziny z dziećmi stanowią 24,3 % wszystkich rodzin, korzystających z pomocy społecznej.

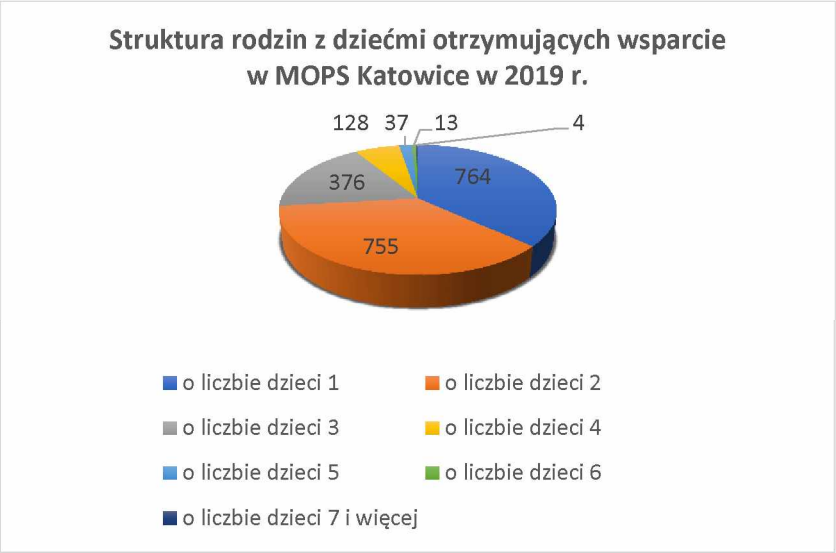

Wykres 4 Struktura rodzin otrzymujących wsparcie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2019 roku,
Źródło: sprawozdanie z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach do MRPiPS za rok 2019

4. Wsparcie specjalistyczne dla rodzin

Na przełomie czterech ostatnich lat duża grupa mieszkańców Katowic (bez względu na sytuację dochodową) skorzystała ze wsparcia specjalistów MOPS w postaci konsultacji prawnych, poradnictwa specjalistycznego, psychoterapii i mediacji. Poniżej przedstawiona została statystyka.

Forma wsparcia świadczonego w MOPS Katowice	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, korzystających z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego	315	265	183	159
Liczba porad w ramach poradnictwa prawnego z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego	835	233	23	37
Liczba osób, korzystających z psychoterapii	185	145	123	104
Liczba osób, korzystających z mediacji	76	119	79	23

Tabela 4 Liczba członków rodzin, korzystających ze wsparcia specjalistycznego w MOPS Katowice,
Źródło: sprawozdania z działalności MOPS w Katowicach z lat 2016-2019

Na zmniejszenie liczby osób korzystających z poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego może mieć wpływ rozwój usługi asystenta rodziny, w ramach której świadczone jest wsparcie pedagogiczne. Widoczny spadek liczby porad prawnych świadczonych w Ośrodku wiąże się z wprowadzeniem dla mieszkańców Katowic usługi nieodpłatnej pomocy prawnej finansowanej z budżetu państwa, w ramach której adwokaci, radcy prawni, doradcy podatkowi świadczą usługi w jeszcze szerszym zakresie.

Ośrodek realizował specjalistyczną pracę socjalną w zakresie asysty rodzinnej. Realizacja zadań z tego zakresu stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby korzystających z pomocy MOPS mieszkańców Katowic. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej rodzin w trudnej sytuacji rodzinnej, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Adresaci usługi to rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi, gotowe do rozwiązywania swojej trudnej sytuacji i współpracujące z pracownikiem socjalnym, posiadające zasoby pozwalające rozwiązać zidentyfikowane problemy przy wykorzystaniu posiadanych możliwości i zasobów, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Poniżej przedstawiono statystykę.

Wykres 5: Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2016-2019
Źródło: Sprawozdania z Działalności MOPS w Katowicach z lat 2016-2019

W związku z potrzebą pilnych zmian w ochronie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży został od dnia 01.04.2020 r. powołany nowy zawód - terapeuta środowiskowy dzieci i młodzieży. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach od stycznia 2021 r. oferta Ośrodka wzbogacona została o usługę terapii środowiskowej. Rola terapeuty środowiskowego dzieci i młodzieży odwołuje się do modelu środowiskowej opieki psychiatrycznej i polega na uczestniczeniu we wczesnym rozpoznawaniu i rozwiązywaniu problemów zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w ramach wielospecjalistycznego zespołu, współpracy z rodziną i środowiskiem wychowawczym we wspomaganiu rozwoju oraz koordynacji opieki i dostępu do różnorodnych placówek. W szczególności zadaniem terapeuty środowiskowego jest prowadzenie działań profilaktycznych mających na celu wspomaganie prawidłowego rozwoju dziecka, współudział w procesie diagnostyczno-terapeutycznym zaburzeń psychicznych poprzez uczestnictwo w planowaniu i realizacji terapii w wymiarze indywidualnym i społecznym, prowadzenie konsultacji rodzinnych i instytucjonalno-rodzinnych dotyczących problemów zdrowia psychicznego dziecka lub nastolatka, socjoterapia dzieci i młodzieży, wspieranie rodziny i środowiska wychowawczego we wspomaganiu rozwoju dziecka z problemami zdrowia psychicznego, prowadzenie interwencji środowiskowych dotyczących pacjenta, jego rodziny oraz szerzej rozumianej społeczności lokalnej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży zagrożonych rozwojem zaburzeń psychicznych. Terapia środowiskowa w MOPS Katowice ma charakter innowacyjny, pozwoli na zintensyfikowanie i dalszą rozbudowę/profesjonalizację kompleksowego wsparcia dla katowickich rodzin.

W zakresie problematyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy wsparcie jest udzielane w ramach programów miejskich, takich jak: Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

5. Wsparcie materialne dla rodzin

Rodziny zamieszkałe w Katowicach mogą korzystać ze wsparcia finansowego w formie świadczeń z pomocy społecznej, rodzinnych, alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych, pomocy socjalnej w szkołach, po spełnieniu warunków określonych w odpowiednich ustawach.

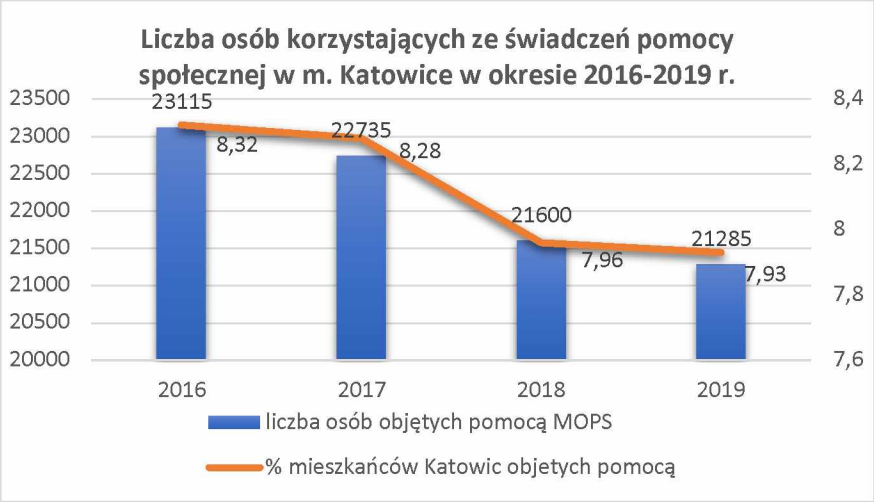

Wykres 6 Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w m. Katowice w okresie 2016-2019 r.,
Źródło: sprawozdania z działalności MOPS w Katowicach z lat 2016-2019

Wykres 7 Liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w okresie 2016-2019 ,
Źródło: sprawozdania MPiPS/MRPiPS MOPS w Katowicach z lat 2016-2019

Dane powyższe obrazują trend spadkowy, związany z zakresem korzystania ze wsparcia MOPS w okresie 2016-2019, m.in. przez rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi i sugerują zasadność kontynuacji obecnie stosowanych rozwiązań. Ponadto fakt, iż maleje populacja korzystających z pomocy społecznej, pozwala na świadczenie usług wyższej jakości dla rodzin nią objętych.

Wykres 8 Wypłaty świadczeń wychowawczych w mieście Katowice w latach 2016-2019
Źródło: sprawozdania z działalności MOPS w Katowicach z lat 2016-2019

Miasto Katowice od 2016 r. realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która znacząco wpływa na bezpieczeństwo ekonomiczne rodzin. Do 2019 r. świadczenie wychowawcze, czyli finansowe wsparcie niepodlegające opodatkowaniu w wysokości 500 zł miesięcznie było przyznawane na każde drugie i kolejne dziecko w rodzinie, wypłacane niezależne od kryterium dochodowego. Rodziny o niskich dochodach otrzymywały również wsparcie na pierwsze lub jedyne dziecko (kryterium dochodowe). Od 2019 r. ww. świadczenie jest wypłacane na każde dziecko bez względu na dochód rodziny. Wnioski są obsługiwane w znaczącej mierze za pośrednictwem różnych kanałów komunikacji elektronicznej, co ułatwia kontakt rodzin z urzędem oraz w 10 punktach terenowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Rodziny inwestują w rozwój dzieci, przeznaczając środki na ich edukację, zdrowie oraz aktywność społeczno-kulturalną. Realizacja Programu „Rodzina 500+" spotkała się z bardzo pozytywnym odbiorem. Środki uzyskane z programu przeznaczane były przede wszystkim na wspólne, rodzinne wyjazdy wakacyjne, sfinansowanie i zorganizowanie odpoczynku w gronie rodzinnym, zapewnienie dzieciom rozrywki oraz opłacenie zajęć pozalekcyjnych, na które dotychczas brakowało środków. Wielu rodziców zadbało również o poprawę stanu zdrowia dzieci. Środki otrzymane w ramach 500+ zainwestowali w rehabilitację i poprawę stanu uzębienia dzieci, wykonując płatną diagnostykę, leczenie i zakup aparatów ortodontycznych.

Od 1 lipca 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje rządowy program „Dobry start". W ramach programu, dla każdego dziecka rozpoczynającego rok szkolny, zostało wypłacone jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł.

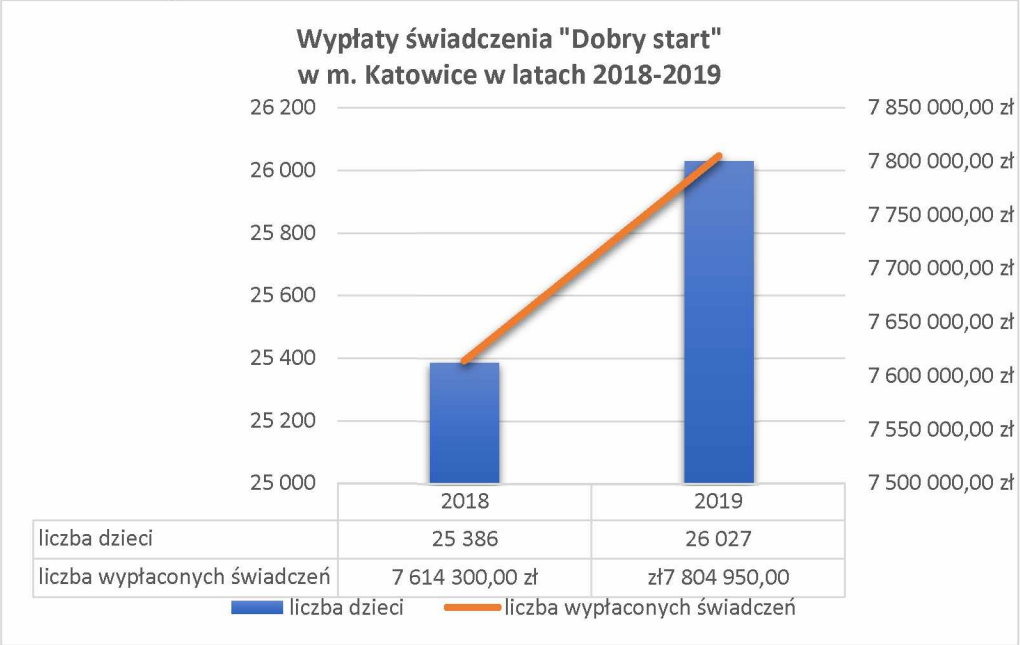

Wykres 9 Wypłaty świadczenia „Dobry start" w mieście Katowice w latach 2018-2019.
Źródło: sprawozdania z działalności MOPS w Katowicach z lat 2018-2019.

Ponadto, poza świadczeniami realizowanymi w ramach programu „Rodzina 500+", MOPS w Katowicach udzielał pomocy dla dzieci w postaci świadczeń tj.:

- dofinansowywanie wypoczynku letniego dla dzieci,
- dofinansowanie do „zielonej szkoły",
- wyprawki szkolne dla dzieci,
- obiady dla dzieci i młodzieży (w tym obiady dowożone przez firmy usługowe),
- dożywianie dodatkowe dla dzieci,
- bilety dla dzieci na dojazd do szkoły, w tym dzieci z rodzin wielodzietnych.

6. Wnioski i rekomendacje

Wg prognozy do 2030 r. liczba ludności Katowic zmniejszy się o 33,5 tys., a do 2050 r. o 86,4 tys. osób. Liczba zawieranych małżeństw na przestrzeni lat 2016-2019 utrzymywała się na podobnym poziomie (wskaźnik liczby małżeństw na 1000 mieszkańców oscyluje między 4,9 a 5,3, przy czym wskaźnik 5,3 zanotowano w ostatnich latach – 2018 i 2019), przy stosunkowo stabilnym wskaźniku rozwodów (wskaźnik

liczby rozwodów na 1000 mieszkańców oscyluje między 1,8 a 2) oraz spadku liczby urodzeń oraz ujemnym przyroście naturalnym. Na przestrzeni ostatnich lat nadal odnotowywano systematyczny spadek stopy bezrobocia w Katowicach – z 2,8 w roku 2016 do 1,0 w 2019 r., co w rezultacie przekłada się na poprawę sytuacji ekonomicznej katowickich rodzin. Wypłaty świadczeń wychowawczych w ramach rządowego Programu „Rodzina 500+" oraz „Dobry start", także wpłynęły na zdecydowaną poprawę sytuacji ekonomicznej rodzin. W zakresie wsparcia udzielanego przez MOPS również można zaobserwować tendencję spadkową wśród osób zgłaszających się do MOPS z powodu ubóstwa.

Katowice to miasto przyjazne rodzinom. Stale rozbudowywana jest oferta miasta na rzecz rodziny, w szczególności poprzez rozwój infrastruktury, szerszy dostęp do tanich lub bezpłatnych usług skierowanych do rodzin, w tym miejsc opieki nad małymi dziećmi. Dostępna jest także szeroka oferta imprez rekreacyjno-turystycznych oraz kulturalnych dla katowickich rodzin, w tym skierowana także do dzieci i młodzieży (ze szczególnym uwzględnieniem okresów wakacyjnych i zimowych przerw w nauce). W Katowicach działają także Uczniowskie Kluby Sportowe oraz kluby sportowe zapewniające dostęp do szerokiej oferty w zakresie aktywności sportowej i kultury fizycznej. Katowice oferują także szereg programów edukacyjnych, profilaktycznych, socjalnych dla rodzin, z których mogą skorzystać m.in. rodziny wielopokoleniowe, wielodzietne oraz te, u których występują problemy związane z uzależnieniami lub przemocą.

Rekomendacje dla realizacji programu

Na podstawie przedstawionej diagnozy jak również oceny wykonania programu, realizowanego w latach 2018-2020, zawartej w rocznych sprawozdaniach, rekomenduje się:

- rozbudowanie oferty wsparcia w ramach pracy środowiskowej, nakierowanej na poprawę funkcjonowania rodziny,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich funkcji poprzez stałe rozwijanie bezpłatnego poradnictwa, wsparcia specjalistycznego i usług asystenckich na rzecz rodzin przeżywających trudności,
- rozwój wyspecjalizowanych usług takich jak psychoterapia, mediacja,
- wspieranie działań sprzyjających godzeniu przez mieszkańców Katowic ról społecznych np. rodzica i pracownika przy wykorzystaniu oferty instytucji tj. żłobki, jako że aktywne działania w tym zakresie stanowią szansę na utrzymanie trendu wzrostowego w demografii miasta (większa dzietność) oraz spadku bezrobocia,
- dalsze wspieranie rodzin wielodzietnych i wielopokoleniowych w ramach realizowanych programów miejskich,
- wspieranie inicjatyw służących zachęcaniu do aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym także w ramach „Akcji lato w mieście" i „Akcji zima w mieście",
- rozwijanie działań, zmierzających do poprawy jakości życia, wyrównywania szans rodzin najuboższych, głównie poprzez udzielanie wsparcie finansowego,
- wzmocnienie działań profilaktycznych w zakresie uzależnień i przemocy, poprzez realizację programów, skierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży.

Celowe jest kontynuowanie działań mających na celu podniesienie efektywności systemu wsparcia dziecka i rodziny w mieście Katowice poprzez rozwijanie lokalnego systemu wsparcia rodziny. Priorytetem programu jest praca z rodziną naturalną, która powinna zapewnić każdemu dziecku możliwość stabilnego, trwałego rozwoju przy wykorzystaniu rodzinnego środowiska wychowawczego. Koniecznością jest interdyscyplinarne, wielosektorowe prowadzenie kluczowych działań założonych w niniejszym programie w oparciu o istniejący i stale rozbudowywany system wsparcia, w celu weryfikowania i aktualizowania przyczyn, problemów i trudności, jakich doświadczają katowickie rodziny oraz minimalizacji ich negatywnych skutków wynikających z niepełnosprawności członków rodziny, uzależnienia, bezradności opiekuńczo-wychowawczej.

7. Cele programu i planowane do realizacji przedsięwzięcia

Cel główny:
Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia rodziny

Priorytet 1: Wspieranie funkcjonowania rodziny

Cel szczegółowy 1: Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego.

Zadania:
1. Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
2. Świadczenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
3. Zapewnienie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin ukierunkowanej na niesienie pomocy członkom rodziny w celu ich lepszego funkcjonowania oraz terapii środowiskowej dzieci, młodzieży i ich rodzin.
4. Prowadzenie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków takich jak: sposób wykonywania władzy rodzicielskiej, relacje między opiekunami/rodzicami, kontakty z dziećmi, ustalenie planu opieki rodzicielskiej, sprawy majątkowe.
5. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron rodziny, zasobów rodziny, zasobów lokalnych oraz instytucjonalnych.
6. Wsparcie rodzin poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.
7. Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.
8. Wsparcie rodzin z dziećmi poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim.
9. Wsparcie dla rodzin z dziećmi poprzez dotowanie miejsc w żłobkach niepublicznych.
10. Wspieranie rodzin oraz poprawa warunków ich życia poprzez realizację programu pn. „Katowicka Karta Mieszkańca".
11. Pomoc dla rodzin w ramach rządowego programu „Karta Dużej Rodziny" funkcjonującego jako system zniżek dla rodzin wielodzietnych, na podstawie ogólnopolskiej Karty przyznawanej każdemu członkowi rodziny wielodzietnej.

Wskaźniki realizacji:
1. liczba rodzin objętych pracą socjalną,
2. odsetek liczby osób objętych pracą socjalną do liczby wszystkich rodzin, które zwróciły się o pomoc do MOPS w ciągu roku,
3. liczba rodzin objętych pomocą MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego,
4. liczba osób, które skorzystały z poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego świadczonego w MOPS,
5. liczba udzielonych porad z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego przez konsultantów prawnych MOPS,
6. liczba osób korzystających z terapii prowadzonej w MOPS,
7. liczba osób korzystających z mediacji świadczonych w MOPS,
8. liczba osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez organizacje pozarządowe na podstawie umowy zawartej przez miasto Katowice,
9. liczba orzeczeń i opinii wydanych przez katowickie poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
10. liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny świadczoną przez MOPS,
11. liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
12. liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez MOPS (narastająco),

13. liczba zrealizowanych projektów w ramach zadania: „Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka”,
14. liczba miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w oddziałach Żłobka Miejskiego,
15. liczba dzieci, które zostały objęte opieką w żłobkach niepublicznych dotowanych przez miasto Katowice,
16. liczba Kart programu pn. „Katowicka Karta Mieszkańca” wydanych osobom do 18. roku życia, w tym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych,
17. liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny”,
18. liczba rodzin, którym przyznano „Kartę Dużej Rodziny”.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, katowickie organizacje pozarządowe, Żłobek Miejski, żłobki niepubliczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Priorytet 2 Wspieranie edukacji, rozwoju dzieci i młodzieży, organizacja wolnego czasu

Cel szczegółowy 1:Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadania:
1. Pomoc finansowa i rzeczowa uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
2. Zapewnienie miejsca w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych wszystkim chętnym mieszkańcom Miasta.
3. Zapewnienie kształcenia specjalnego w samorządowych jednostkach oświatowych dzieciom i młodzieży z wszelkimi niepełnosprawnościami.
4. Dostosowanie oferty szkolnictwa zawodowego do zapotrzebowania na rynku pracy.

Wskaźniki realizacji:
1. liczba wydanych decyzji o przyznaniu stypendium,
2. liczba wydanych decyzji o przyznaniu zasiłku szkolnego,
3. liczba uczniów, którzy otrzymali dofinansowanie do zakupu podręczników,
4. liczba miejsc w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w stosunku do liczby osób rekrutujących się do tych placówek,
5. liczba wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne skierowań do kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży,
6. liczba kierunków kształcenia zawodowego w mieście Katowice zgodna z corocznie publikowanym obwieszczeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, w stosunku do ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego.

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice.

Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów.

Zadanie:
1. Wyróżnianie i nagradzanie dzieci i młodzieży.

Wskaźniki realizacji:
1. liczba uczniów objętych programem stypendialnym ,,Prymus”.
2. liczba uczniów uczestniczących w programie „Uniwersytet Najlepszych”.

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice.

Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Zadanie:
1. Wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych.

Wskaźniki realizacji:
1. liczba dzieci, które skorzystały z wyjazdu na ,,zielone szkoły",
2. liczba uczniów uczestniczących w dodatkowych zajęciach z zakresu kodowania i programowania,
3. liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pływania w ramach projektu „Jak ryba w wodzie",
4. liczba uczniów uczestniczących w zajęciach programu edukacji regionalnej „Serce Metropolii - Katowice moje miejsce na Ziemi",
5. liczba dzieci i młodzieży, która skorzystała z zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów ofert ogłaszanych corocznie w ramach „Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi" w obszarze ,,edukacja, oświata i wychowanie".

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice.

Cel szczegółowy 4: Sport, rekreacja i wypoczynek.

Zadania:
1. Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach zimowego oraz letniego wypoczynku.
2. Współpraca z Uczniowskimi Klubami Sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.
3. Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców miasta.

Wskaźniki realizacji:
1. liczba miejskich instytucji kultury biorących udział w „Akcji lato w mieście" i „Akcji zima w mieście" oraz liczba zajęć prowadzonych w tych instytucjach,
2. liczba dzieci, które skorzystały z zajęć organizowanych w szkołach i placówkach oświatowych w ramach ,,Akcji lato w mieście" i ,,Akcji zima w mieście",
3. liczba dzieci, które skorzystały z zajęć organizowanych przez Uczniowskie Kluby Sportowe, kluby sportowe oraz stowarzyszenia sportowe w ramach ,,Akcji lato w mieście" i ,,Akcji zima w mieście",
4. liczba podmiotów otrzymujących dotację w ramach realizacji zadania publicznego pod nazwą „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki",
5. liczba podmiotów otrzymujących dotację w ramach realizacji zadania publicznego pod nazwą „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych",
6. liczba uczestników zadania pod nazwą „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki",
7. liczba uczestników zadania pod nazwą „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych",
8. liczba i rodzaj imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych organizowanych na terenie miasta.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, Uczniowskie Kluby Sportowe, kluby sportowe oraz stowarzyszenia sportowe.

Priorytet 3 Wspieranie funkcjonowania rodzin ze specyficznymi trudnościami, stanowiącymi zagrożenia rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci

Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zadanie:
1. Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania zostały ujęte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie).

Wskaźniki realizacji:
1. liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty",
2. liczba uruchomionych w roku sprawozdawczym „Niebieskich Kart" w rodzinach,
3. liczba dzieci dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS,
4. liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych i edukacyjnych,
5. liczba osób stosujących przemoc uczestniczących w programach edukacyjno-korekcyjnych.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, katowickie organizacje pozarządowe.

Cel szczegółowy 2: Profilaktyka i leczenie uzależnień.

Zadania:
1. Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
2. Prowadzenie ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
3. Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.

Wskaźniki realizacji:
1. liczba osób uzależnionych i ich rodzin, które skorzystały z pomocy terapeutyczno-rehabilitacyjnej,
2. liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
3. liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych,
4. liczba uczestników programów profilaktycznych.

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, katowickie organizacje pozarządowe.

Priorytet 4: Przeciwdziałanie ubóstwu rodzin z dziećmi i zabezpieczenie socjalne

Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.

Zadania:
1. Wsparcie materialne udzielane dzieciom w formie świadczeń z pomocy społecznej.
2. Świadczenie z rządowego Programu „Rodzina 500+".
3. Świadczenie z rządowego programu „Dobry start".

Wskaźniki realizacji:
1. liczba dzieci, które skorzystały z dofinansowania do wypoczynku letniego,
2. liczba dzieci, które skorzystały z dofinansowania do „zielonej szkoły",
3. liczba dzieci, które otrzymały wyprawkę szkolną,
4. liczba dzieci objętych dożywianiem dodatkowym,
5. liczba dzieci, które otrzymały dofinansowanie do biletów na dojazd do szkoły,

6. liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą w formie posiłków,
7. liczba dzieci, dla których wypłacono świadczenie z programu „Dobry start”,
8. liczba dzieci, dla których wypłacono świadczenie wychowawcze.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

8. Monitoring i ewaluacja

W celu sprawdzenia na ile program został zrealizowany i jaki jest wynik podjętych przedsięwzięć niezbędne jest prowadzenie monitoringu i dokonywanie ewaluacji. Dzięki ewaluacji uzyska się informacje w jakim stopniu zrealizowano cele szczegółowe programu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach będzie monitorował zaplanowane działania na podstawie informacji uzyskanych od pozostałych realizatorów Gminnego programu wspierania rodziny. Systematyczny proces monitorowania będzie prowadzony w formie corocznego sprawozdania z realizacji programu. Sprawozdanie przedstawiane będzie Radzie Miasta Katowice każdego roku do końca marca za rok poprzedni.

9. Źródła finansowania programu

Program będzie finansowany z budżetu miasta, zgodnie z kwotami przyjętymi w uchwale budżetowej na rok 2021. W kolejnych latach koszty realizacji programu będą kształtowały się na porównywalnym poziomie, zgodnie z proponowanymi kwotami do uchwał budżetowych.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota	Klasyfikacja budżetowa (rozdział)	Uwagi
Priorytet 1.					
Cel szczegółowy 1: Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego					
1	Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	MOPS	97 155,00 zł	85219	
2	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, świadczonego osobom i rodzinom, które maja trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych	WPS	140 000,00 zł	85218	
		MOPS	166 550,00 zł	85219	
3	Organizowanie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin ukierunkowanej na niesienie pomocy członkom rodziny w celu ich lepszego funkcjonowania				
4	Organizowanie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków				
5	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi	MOPS	1 228 795,00 zł	85154 85504	Zadanie częściowo realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
6	Wsparcie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego	MOPS	2 308 092,00 zł	85153 85154 85504	
		WPS	1 215 375,00 zł 1 542 374,00 zł 974 777,00 zł	85153 85154 85504	
7	Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	WPS	5 000,00 zł	85504	
8	Wsparcie rodzin z dziećmi poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim	Żłobek Miejski	20 012 485,00 zł	85516	
9	Wsparcie dla rodzin z dziećmi poprzez dotowanie miejsc w żłobkach niepublicznych	WPS	9 000 000,00 zł	85516	

10	Program „Katowicka Karta Mieszkańca”	WI	400 182,00 zł (w tym: par. 4210 - 102 582,00 zł par. 4300 - 297 600,00 zł)	75095	
		MOSiR	240 000,00 zł (w tym: - MOSiR: 240 000,00 zł; - siłownie: 40 000,00 zł; - baseny: 200 000,00 zł)	92604	Szacowane roczne ubytki dochodów jednostek miejskich działających w obszarze kultury i sportu z tytułu ich udziału w programie.
11	Ogólnopolska „Karta Dużej Rodziny”	WOiZ	25 602,00 zł	85503	Środki finansowe prognozowane do otrzymania z budżetu państwa z przeznaczeniem na wynagrodzenie pracownika zatrudnionego do obsługi ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Zadanie realizowane na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1348).
RAZEM			**37 356 387,00 zł**		
Priorytet 2.					
Cel szczegółowy 1: Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży					
1	Pomoc finansowa i rzeczowa uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	WEiS	1 200 320,00	85415	Środki z dotacji: 952 320 zł; środki z miasta: 248 000 zł.
			204 700,00 zł		Dofinansowanie na zakup podręczników szkolnych i materiałów edukacyjnych „Wyprawka szkolna”
Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów					
1	Wyróżnianie i nagradzanie dzieci i młodzieży	CUW	654 000,00 zł	85416	Program stypendialny „PRYMUS"
		WEiS	25 000,00 zł	73095	Realizacja programu „Uniwersytet Najlepszych" - dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego. Kontynuacja programu
Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży					
1	Wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych	WEiS	514 520,00 zł	85412	„Zielone szkoły" Środki z dotacji: 315 930 zł Środki z miasta: 198 590 zł
					Zajęcia z zakresu kodowania i programowania Projekt będzie realizowany w roku szkolnym 2021/2022
			4 923 835,00 zł	80115, 80116, 80117, 80120, 80121, 80134	Program edukacji regionalnej "Serce Metropolii" Kalkulacje przeprowadzono na podstawie liczby oddziałów z roku szkolnego 2019/2020. Przyjęto w roku 2021 w okresie od stycznia do sierpnia 312 oddziałów; od września do grudnia 212 oddziałów.
			60 000,00 zł	80195	„Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi” w obszarze „edukacja, oświata i wychowanie”
			508 416,00 zł	80195	Zajęcia z pływania w ramach projektu "Jak ryba w wodzie" Uczniowie klas III szkół podstawowych (zakwalifikowano 1 291 uczniów)
		CUW	395 000,00 zł		

Cel szczegółowy 4: Sport, rekreacja i wypoczynek					
1	Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach zimowego oraz letniego wypoczynku	WEiS	30 000,00 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na dany rok
		WEiS	30 000,00 zł	92605	
		ŚTLiA "Ateneum"	1 000,00 zł	92106	Akcja zima w mieście na 2021 rok
		Miejskie Domy Kultury:	8 500,00 zł	92109	
		MDK „Bogucice-Zawodzie”	*- zł*		
		MDK „Koszutka”	*1 000,00 zł*		
		MDK „Ligota”	*600,00 zł*		
		MDK „Południe”	*5 000,00 zł*		
		MDK „Szopienice-Giszowiec”	*1 900,00 zł*		
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	100,00 zł	92110	
		Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek	- zł	92113	
		MBP w Katowicach	- zł	92116	
		Muzeum Historii Katowic	2 000,00 zł	92118	
		ŚTLiA "Ateneum"	4 000,00 zł	92106	Akcja lato w mieście na 2021 rok
		Miejskie Domy Kultury:	24 200,00 zł	92109	
		MDK „Bogucice-Zawodzie”	*- zł*		
		MDK „Koszutka”	*6 000,00 zł*		
		MDK „Ligota”	*5 600,00 zł*		
		MDK „Południe”	*10 000,00 zł*		
		MDK „Szopienice-Giszowiec”	*2 600,00 zł*		
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	500,00 zł	92110	
		Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek	- zł	92113	
		MBP w Katowicach	6 000,00 zł	92116	
		Muzeum Historii Katowic	2 000,00 zł	92118	
2	Współpraca z Uczniowskimi Klubami Sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	WEiS	1 450 000,00 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na dany rok Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
			800 000,00 zł	85153	
				85154	
3	Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców miasta		80 000,00 zł	92605	
	RAZEM		**10 924 091,00 zł**		

Priorytet 3.					
Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie					
1	Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania zostały ujęte Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie)	MOPS	125 853,00 zł	85154	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
Cel szczegółowy 2: Profilaktyka i leczenie uzależnień					
1	Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi	WPS	106 295,00 zł	85153	Środki planowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok
			601 563,00 zł	85154	
		MOPS	460 121,00 zł	85154	Finansowanie działalności CRS (organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin) oraz OIK (w zakresie uzależnień).
2	Prowadzenie ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego	WPS	126 120,00 zł	85154	Koszt wynagrodzenia za udział w posiedzeniach Komisji, opłaty za opinie biegłych sądowych oraz koszty sądowe.
3	Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami	szkoły	223 338,00 zł	85153	Razem wartość projektu: 446 675,00 zł)
			223 337,00 zł	85154	
		WPS	100 000,00 zł	85153	(zlecanie realizatorom zewnętrznym)
				85154	
	RAZEM		**1 966 627,00 zł**		
Priorytet 4.					
Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.					
1	Wsparcie udzielane rodzinom w formie świadczeń z pomocy społecznej (dofinansowanie wypoczynku letniego, dofinansowanie „zielonej szkoły", wyprawki szkolne, dożywianie dodatkowe, bilety dla dzieci na dojazd do szkoły)	MOPS	0,00 zł	85214	W związku z koniecznością ograniczenia budżetu na rok 2021 zrezygnowano z realizacji
2	Wsparcie udzielane rodzinom w formie świadczeń z pomocy społecznej (obiady dla dzieci i młodzieży)	MOPS	3 758 143,00 zł	85230	Zadanie realizowane w ramach Programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019-2023
	RAZEM		**3 758 143,00 zł**		
RAZEM KOSZT CAŁKOWITY			**54 005 248,00 zł**		

Łączna suma kosztów planowanych na realizację „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023” w 2021 roku wynosi **54 005 248,00 zł.**
W tabelach powyżej nie uwzględniono środków w ramach rządowych Programów: „Rodzina 500+” oraz "Dobry start" z uwagi na fakt, iż są one finansowane z budżetu państwa. Poniżej zamieszczono planowany koszt programu w roku 2021.

Priorytet 4.					
Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.					
1	Rządowy Program „Rodzina 500+"	MOPS	250 287 443,00 zł	85501	Finansowanie z budżetu państwa; finansowanie wraz z kosztem obsługi
2	Świadczenie z rządowego programu „Dobry start”	MOPS	7 803 630,00 zł	85504	Finansowanie z budżetu państwa; finansowanie wraz z kosztem obsługi
	RAZEM		**258 091 073,00 zł**		

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XXXIII/723/21
Data dokumentu	2021-03-25
Organ wydający	Rada Miasta Katowice
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023”
Identyfikator dokumentu	FC6DF618-6C15-4DDB-8826-ABDC75801A78

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1636752377
Numer seryjny	6ED7E323297E4C50F3CA63F191D89519CB596C2C
Osoba podpisująca	Maciej Marek Biskupski
Instytucja	Urząd Miasta Katowice
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	25.03.2021 13:32:00
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL